

Televize v Česku: zaznamenala pokrok, ale stále pod taktovkou politiků

Bratislava, Budapešť a Praha 12. a 13. února 2009 - Tři roky po vydání monitorovacích zpráv o situaci v oblasti televizního vysílání v České republice a na Slovensku, vychází v Bratislavě a v Praze doplňující zprávy. Jedním z nejdůležitějších závěrů je fakt, že přesto, že v České republice byla konečně odblokována digitalizace, české televizní vysílání stále podléhá silnému tlaku politiků.

V roce 2008, deset let poté, co vláda České republiky přijala své první usnesení o digitalizaci elektronických médií, začínají v České republice vysílat první digitální televize. Tato vítaná změna, ale zatím příliš neovlivnila ani situaci na českém televizním trhu ani programovou nabídku široké veřejnosti.

Na českém televizním trhu stále schází zdravá konkurence. Čtyři celoplošné terestrické kanály - komerční TV Nova a Prima TV a dva veřejnoprávní kanály České televize - stále kontrolují většinu diváků zemi. Reklamní průmysl se stále dožaduje větší konkurence, kterou by měly posléze zajistit nové digitální kanály.

Legislativa, která by umožnila veřejnou účast na dohledu na vysílání prostřednictvím národního regulátora Radu pro rozhlasové a televizní vysílání (RRTV) se nezměnila.

Přestože je Česká televize stále příliš napojená na parlament - a zůstane do tak dlouho, jak dlouho bude Parlament kontrolovat Radu ČT - neexistuje přímá evidence významné manipulace. Ve skutečnosti, veřejnoprávní televize udělala pokrok v naplňování svého poslání. Programu dominuje zpravodajství, publicistika, dokumenty a dramatická tvorba.

RRTV stále schází politická nezávislost, v jejím členství se stále odráží rozložení politické moci v parlamentu, podobně jak je tomu v případě ČT. Tyto strukturální problémy nicméně nezabránili pokroku, ke kterému v oblasti vysílání došlo. K pozitivním událostem například patří to, že RRTV udělila digitální licenci síti regionálních televizních stanic, která se zavázala soustředit výhradně věnovat obsah vysílání výhradně regionálním otázkám.

Nová zpráva také vyzývá vládu a parlament ke zvýšení nezávislosti veřejnoprávní televize (vysílatele ze zákona) a regulátora (RRTV). Aby veřejnoprávní média mohla prosperovat, je třeba pravidelně zvyšovat rozhlasový a televizní poplatek v závislosti na inflaci nebo na spotřebitelském indexu.

RRTV potřebuje větší pravomoci v otázkách udělování pokut a rozhodování, pokud má být dostatečně připravena na fungování v digitálním světě a schopna monitorovat rychlé změny na trhu elektronického vysílání. (Měla by mít například pravomoci přijímat směrnice a nařízení pro oblast rozhlasového a televizního vysílání).

Vláda a parlament by měli také zajistit, aby nový liberální systém udělování televizních licencí neohrozil rozmanitost a standardy vysílání.

Poznámka pro editory

„Televize v Evropě: Doplňující zprávy 2008“ je společným monitorovacím projektem programu EUMAP (EU Monitoring and Advocacy Program) při Open Society Institute a mediálního programu

Open Society Foundation (Media Program at the Open Society Foundation). Projekt aktualizuje analýzu televizního vysílání v devíti z dvaceti zemí, které byly monitorovány v rámci původního projektu „Televize v Evropě: regulace, politika a nezávislost“. A to konkrétně v Albánii, Bulharsku, České republice, Itálii, Litvě, Makedonii, Polsku, Rumunsku a na Slovensku.

Zprávy v plném znění, stejně tak jako přehled o situaci v oblasti televizního vysílání v Evropě, jsou dostupné v angličtině i v překladech na stránkách www.mediapolicy.org. Česká a slovenská zpráva jsou zde společně s tiskovým prohlášením také dostupné. Zprávy o České republice v roce 2008 i 2005 napsala Eva Rybková, specialistka na média a komunikaci, která se také věnuje tématu podpora demokracie ve světě a pracuje pro PASOS – síť nezávislých think-tanků ve střední a východní Evropě a střední Asii.

Kontakt s novináři zajišťují: Eva Rybková, eva.rybkova@pasos.org, telefon +420 2223 14833 nebo Miriam Anati, manati@osieurope.org.